

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 28 december 2016

1259/2016

Lag

om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) 92 § 3 mom. och 171 § 2 mom.,

ändras 3 § 1 mom. 8 punkten, 12 § 3 mom., 40 och 50 §, den finska språkdräkten i rubriken för 75 §, 75 § 2 och 4 mom., 81 § 2 mom., 84 § 3 mom., 87 § 3 mom. 7 punkten, 90 § 1 mom., 91 §, 92 § 1 mom., 96 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 128, 129, 131 och 134 §, 151 § 1 mom. 1 punkten, 158 §, 170 § 2 mom. och 173 § samt

fogas till 3 § ett nytt 2 mom., till 87 § 3 mom. en ny 8 punkt, till 137 § ett nytt 5 mom. och till 157 § ett nytt 2 mom. som följer:

3 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

8) *oavlönad tid* den tid under vilken en arbetstagare har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990) eller dagpenning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959),

I denna lag avses med *pensionsfall*

- 1) den sista dagen i kalendermånaden före begynnelse tidpunkten för ålderspension,
- 2) den sista dagen i kalendermånaden före begynnelse tidpunkten för partiell förtida ålderspension,
- 3) inträde av arbetsoförmåga på det sätt som avses i 33 §,
- 4) uppfyllande av förutsättningarna för erhållande av arbetslivspension i enlighet med 51 §, eller
- 5) förmånsåtagarens död.

12 §

Ålderspensionens belopp

— — — — —
En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått en arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension.

40 §

Betalning av invalidpension och arbetslivspension retroaktivt

Invalidpension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Om invalidpension beviljas retroaktivt betalas pensionen inte för den tid för vilken arbetstagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt och det för samma tid har betalats någon annan rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner än den rehabiliteringspenning till pensionstagare som avses i 34 § i den lagen, betalas invalidpension till en arbetstagare för denna tid endast till den del dess belopp överstiger beloppet av rehabiliteringspenningen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 38 § 2 mom. och det för samma tid har betalats ut sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension för denna tid till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

Vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. tillämpas på betalning av arbetslivspension retroaktivt.

50 §

Hänvisning till rehabilitering

Om en ansökan om invalidpension eller arbetspensionsrehabilitering avslås, ska Keva i samarbete med dem som tillhandahåller rehabiliteringstjänster se till att arbetstagaren ges information om andra rehabiliteringsmöjligheter och hänvisas till annan rehabilitering eller någon annan service som motsvarar hans eller hennes rehabiliteringsbehov.

75 §

Justering av efterlevandepension

— — — — —
Om en kalkylerad invalidpension har beaktats som den efterlevande makens egen pension när efterlevandepensionen minskades första gången eller om minskningen av efterlevandepensionen har gjorts i enlighet med 74 §, ska efterlevandepensionen justeras när den efterlevande maken beviljas ålderspension, arbetslivspension eller invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller därmed jämförbara lagar.

— — — — —
Efterlevandepensionen justeras från den tidpunkt då pensionen enligt 2 och 3 mom. börjar. När efterlevandepensionen minskas ska den pension beaktas som beviljats den efterlevande maken samt dessutom sådan pension som han eller hon före utgången av det år som föregick det år då den pensionen började, har tjänat in genom arbete för vilket han eller hon inte har beviljats pension.

1259/2016

81 §

Pensionstillväxt

Till pension berättigar inte inkomsterna under det år då arbetsförmågan började, om den återstående tiden vid fastställandet av invalidpensionen har räknats som till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 88 §.

84 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Om arbetstagaren utöver invalidpension enligt denna lag har fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som arbetstagaren erhållit som den andel arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av arbetsinkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 88 och 90 §.

87 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

De inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid betraktas som inkomster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänför sig. De inkomster som ligger till grund för förmånerna berättigar till pension enligt följande:

7) 65 procent av den arbetsinkomst som ligger till grund för ersättning för förlorad inkomst som beviljats enligt bestämmelserna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring eller försäkring för olycksfall i militärtjänst, för den tid för vilken dagpenning har betalats till arbetstagaren, dock inte till den del pension i enlighet med 6 punkten tjänas in av samma orsak,

8) 65 procent av den lön som ligger till grund för dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar för den tid för vilken dagpenning vid smittsam sjukdom har betalats till arbetstagaren.

90 §

Fastställande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år

Om en arbetstagare har arbetsinkomster som berättigar till pension endast under det år under vilket arbetsförmågan började eller året innan, beaktas vid fastställandet av inkomsten för återstående tid även inkomsterna under det år då arbetsförmågan började fram till utgången av den månad då arbetstagaren har blivit arbetsförmögen.

91 §

Fördelning av inkomst för återstående tid

Om återstående tid i en arbetstagares pension beaktas på basis av flera olika arbetspensionslagar, utgör inkomsten för återstående tid enligt denna lag en lika stor andel av summan av inkomsterna för återstående tid som den andel av arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av arbetsinkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 88 eller 90 §.

92 §

Pension på tidigare grunder

Om en arbetstagare som har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna beviljas invalidpension på grund av arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att rehabiliteringspenningensperioden löpte ut, bestäms invalidpensionen på samma grunder som den rehabiliteringspenning som beviljades först, dock utan den förhöjning på 33 procent som hänför sig till rehabiliteringspenningen.

96 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag dras det av en primär förmån som arbetstagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 68 § i den lagen och den dagpenning som betalas innan den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten har uppnåtts och som grundar sig på det skadefall som avses i den paragrafen, samt den ersättning för inkomstbortfall från vilken dragits av en arbetspension enligt 202 § 2 mom. i den lagen,

2) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 58 § i den lagen och den dagpenning som betalas innan den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten har uppnåtts och som baserar sig på det skadefall som avses i den paragrafen,

128 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren eller sjukkassan

Om Keva har beviljat en arbetstagare invalidpension eller arbetslivspension retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat arbetstagaren lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid. Den kompletteringsdagpenning som betalas av en sjukkassa som avses i lagen om försäkringskassor motsvarar lön som arbetsgivaren betalar, och pensionen betalas på ansökan till sjukkassan på samma sätt som till arbetsgivaren.

Om arbetsgivaren betalar lön till en arbetstagare för samma tid som den för vilken arbetstagaren får rehabiliteringspenning eller invalidpension och till pensionen hörande rehabiliteringstillägg, iakttas vid betalning av rehabiliteringspenningen eller invalidpensionen och dess rehabiliteringstillägg samma förfarande som i 1 mom. anges för betalning av invalidpension.

Om en arbetstagare i stället för invalidpension har beviljats ålderspension retroaktivt på det sätt som avses i 49 § 3 mom. från ingången av månaden efter den under vilken lägsta åldern för ålderspension uppnåddes och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid med arbetsförmåga till arbetsgivaren på ansökan till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om Keva har beviljat en arbetstagare invalidpension, arbetslivspension eller ålderspension i de fall som avses i 3 mom. retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för uppsägningstid i stället för lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid till arbetsgivaren på ansökan till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om Keva har beviljat en arbetstagare pension retroaktivt för samma tid för vilken arbetsgivaren har betalat lön eller motsvarande ersättning till arbetstagaren för den tid under vilken arbetstagaren i syfte att förhindra att en smittsam sjukdom sprids har förordnats att bli borta från sitt förvärvsarbete, att isoleras eller att hållas i karantän, betalas pensionen för denna tid till arbetsgivaren på ansökan till högst det belopp som för samma tid har betalats i lön eller motsvarande ersättning. Den kompletteringsdagpenning som betalas av en sjukkasse som avses i lagen om försäkringskassor motsvarar lön som arbetsgivaren betalar, och pensionen betalas på ansökan till sjukkassan på samma sätt som till arbetsgivaren.

Pensionen, rehabiliteringspenningen eller rehabiliteringstillägget betalas inte till arbetsgivaren eller sjukkassan till den del betalning med stöd av 129 § ska ske till sjukförsäkringsfonden och inte heller när arbetsgivaren eller sjukkassan med stöd av någon annan lag har fått ersättning för lön som de betalat.

Vad som i 3 mom. föreskrivs om betalning av retroaktiv ålderspension till arbetsgivaren som ersättning för den lön för sjukdomstid som betalats för samma tid, tillämpas också om arbetstagaren beviljas ålderspension i stället för arbetslivspension på det sätt som avses i 59 §.

129 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till sjukförsäkringsfonden

Om en arbetstagare har fått sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar för samma tid som den för vilken han eller hon beviljas ålderspension, betalas ålderspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning, partiella sjukdagpenning eller dagpenning vid smittsam sjukdom som har betalats för samma tid.

Om full invalidpension beviljas retroaktivt efter den primärtid som avses i 38 § 1 mom. och om det för samma tid har betalats sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning eller partiella sjukdagpenning som har betalats för samma tid.

Om rehabiliteringspenning eller rehabiliteringstillägg beviljas retroaktivt för samma tid för vilken sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar har betalats till arbetstagaren, betalas rehabiliteringspenningen och rehabiliteringstillägget till sjukförsäkringsfonden till den del de motsvarar beloppet av den sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller dagpenning vid smittsam sjukdom som har betalats för samma tid.

Om arbetslivspension beviljas retroaktivt för samma tid för vilken sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen har betalats till arbetstagaren, betalas arbetslivspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning eller partiella sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen som har betalats för samma tid.

1259/2016

131 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten, ett organ enligt socialvårdslagen eller kommunen

Om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska Keva till Folkpensionsanstalten eller till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Om en kommun eller samkommun har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, ska Keva till kommunen eller samkommunen på deras yrkande betala pensionen för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

134 §

Utbetalningsordning för pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, kommuner, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

- 1) till sjukförsäkringsfonden enligt 129 §,
- 2) som obetalda försäkringsavgifter till pensionsanstalten enligt 120 § 1 mom. i lagen om pension för företagare (1272/2006) eller till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt 28 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006),
- 3) till pensionsanstalten som återkrav av pension som betalats utan grund enligt 137 §,
- 4) till arbetsgivaren eller sjukkassan enligt 128 §,
- 5) till en arbetslöshetskassa eller Folkpensionsanstalten enligt 130 § 1 mom.,
- 6) till Folkpensionsanstalten enligt 130 § 2 eller 3 mom.,
- 7) till Folkpensionsanstalten enligt 131 § 1 mom.,
- 8) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 131 § 1 mom.,
- 9) till en kommun eller samkommun enligt 131 § 2 mom.,
- 10) till Folkpensionsanstalten enligt 130 § 5 mom.,
- 11) en betalning utan grund av pension till en anstalt i ett EU- och EES-land enligt artikel 72.2 i EU:s tillämpningsförordning om social trygghet,
- 12) till en utökningsmyndighet enligt 4 kap. 2 § i utökningsbalken (705/2007),
- 13) en betalning utan grund av annan förmån än pension till en anstalt i ett EU- eller EES-land enligt artikel 72.1 och 72.3 i EU:s tillämpningsförordning om social trygghet,
- 14) en betalning utan grund av pension och annan förmån till en anstalt i ett land som ingått en överenskommelse om social trygghet enligt bestämmelserna i överenskommelserna om social trygghet,
- 15) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 133 §.

137 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

— — — — —

Om Keva till en pensionstagares konto i ett penninginstitut utan grund har betalat ut sådan pension eller annan förmån som hänför sig till tiden efter den månad då pensionstagaren avled, har Keva rätt att av penninginstitutet få återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

151 §

Kevas rätt att få uppgifter för att avgöra ett ärende och verkställa lagstadgade uppgifter

Keva och en besvärsinstans enligt denna lag har rätt att trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter

1) av en arbetsgivare eller någon annan som betalar ersättning på basis av utfört arbete, av en försäkrings- och pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring och av myndigheter och andra som omfattas av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), nedan *offentlighetslagen*, få de uppgifter som är nödvändiga för att ordna pensionsskydd eller avgöra ett anhängigt pensions- eller förmånsärende eller som i övrigt är nödvändiga vid verkställigheten av uppgifter som föreskrivs i denna lag, i EU:s grundförordning om social trygghet eller EU:s tillämpningsförordning om social trygghet eller anges i en överenskommelse om social trygghet,

157 §

Utlämnande av uppgifter till myndigheterna

Sekretessbelagda uppgifter som erhållits med stöd av 1 mom. får lämnas vidare för utredande av brott och väckande av åtal. Uppgifterna ska utplånas genast när de inte längre behövs.

158 §

Utlämnande av uppgifter för utredning av brott och missbruk

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Keva för utredande av brott och missbruk rätt att lämna ut på verkställigheten av denna lag baserade uppgifter till ett ministerium, Skatteförvaltningen och sådana anstalter eller sammanslutningar som sköter det lagstadgade systemet för social trygghet och som administrerar sociala förmåner som påverkas av en anställning som omfattas av denna lag eller av en pension enligt denna lag.

Följande uppgifter får lämnas ut:

- 1) personbeteckning och andra identifieringsuppgifter,
- 2) uppgifter om utbetalda pensioner,
- 3) uppgifter om arbetsgivaren, en anställning som omfattas av denna lag samt om inkomster, och
- 4) andra uppgifter som är jämförbara med de uppgifter som avses i 1—3 punkten och som är nödvändiga för samkörning av personuppgifter och andra tillsynsåtgärder av engångsnatur som vidtas för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot den sociala tryggheten.

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Keva rätt att lämna ut de uppgifter som avses i 2 mom. även till förundersöknings- och åklagarmyndigheterna till den del uppgifterna är nödvändiga för utredande av brott och väckande av åtal.

I situationer som avses i denna paragraf får uppgifter om en arbetstagares hälsotillstånd och uppgifter som avser att beskriva grunderna för en arbetstagares behov av socialvård inte lämnas ut.

1259/2016

170 §

Redovisning av arbetstagarens pensionsavgift

— — — — —
I fråga om en arbetstagare som är anställd av staten och som omfattas av pensionsskyddet enligt denna lag redovisas pensionsavgiften till statens pensionsfond på det sätt som bestäms av Keva. I fråga om en arbetstagare som är anställd av kyrkan och som omfattas av pensionsskyddet enligt denna lag redovisas pensionsavgiften till kyrkans pensionsfonds konto på det sätt som bestäms av Keva.

173 §

Preskription av återbetalning av arbetstagarens pensionsavgift som betalats utan grund

Återbetalningen av arbetstagarens pensionsavgift som betalats utan grund preskriberas fem år från ingången av året efter förfalldagen för arbetstagarens slutliga pensionsavgift, om preskriptionen inte avbrutits innan dess.

Återbetalningen av en arbetstagares pensionsavgift som innehållits utan grund preskriberas fem år från ingången av året efter den dag då innehållningen verkställdes, om preskriptionen inte avbrutits innan dess.

Bestämmelser om avbrytande av preskription finns i 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder. Bestämmelser om förlängning av en preskriptionstid på fem år finns i 11 § 3 mom. i den lagen.

—
Denna lag träder i kraft den 1 januari 2017.

Bestämmelserna i 96 § 1 mom. 1 och 2 punkten tillämpas redan från och med den 1 januari 2016.

Denna lag tillämpas även på påförande av en sådan pensionsavgift och en sådan pensionsavgift som betalats utan grund vilka baserar sig på arbetsinkomster som betalats innan denna lag trädde i kraft.

Återbetalning enligt 173 § i denna lag av en pensionsavgift som betalats utan grund preskriberas dock tidigast ett år efter lagens ikraftträdande, om återbetalningen i fråga inte preskriberas innan dess också enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Helsingfors den 21 december 2016

Republikens President

Sauli Niinistö

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila